

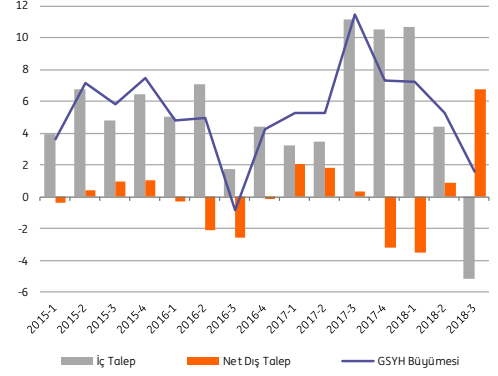
Yaz aylarında yaşanan dalgalanma ve ardından güvenin tesisine yönelik politika sıkılaştırma adımlarıyla ekonomide dengeleme süreci hızlandı....

2018 3. Çeyrek Gerçekleşme: %1.6, ING Bank Tahmini: %2.7, Piyasa Tahmini: %2.0

• Bu yılın 3. çeyreğinde GSYH büyümesi, özellikle Ağustos'ta piyasalarda dikkat çeken dalgalanmaların büyüme rakamlarına yansımaya başladığını ortaya koydu ve YY %1.6 düzeyinde gerçekleşti. TÜİK ayrıca yılın ilk yarısına dair büyüme rakamlarında küçük revizyonlar yaptı. Açıklanan GSYH performansının ardından dört çeyreklik birikimli büyüme 2. çeyrekte %7.8'den takip eden dönemde sert bir düşüşle %5.2'ye geriledi. Bu verilere göre ekonomideki ivme kaybının hızı dikkate alındığında yılın tamamında büyüme bu seviyenin oldukça altında gerçekleşecek. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre büyüme ise bir önceki çeyreğe kıyasla %-1.1 oldu; bu durum iç talepteki yavaşlama eğiliminin 3. çeyrekte önemli ölçüde hızlandığına işaret etti.

• Talep kaynaklarına göre, özel tüketim YY %1.1'lik sınırlı bir artışla 3. çeyrek büyümesini sadece %0.7 puan yükseltirken; kredi ivmesinineksiye dönmesiyle gerek makine ve teçhizat yatırımlarının gerekse inşaat yatırımlarının daralması sonucu toplam yatırımlar YY %3.8 daralarak büyümeyi %1.1 puan aşağı çekti. Temelde Hükümet'in harcama politikası tarafından belirlenen kamu tüketim harcamaları ise %7.5 artarken, büyümeyi %0.9 puan yükseltti ve Haziran'daki genel seçimlerin ardından önemli bir yavaşlama olmadığına işaret etti. Ek olarak, net ihracatın büyümeye katkısı ise %6.7 puanla küresel krizden bu yana en yüksek düzeye ulaştı. Bu gelişmede, TL'nin sert değer kaybının destekleyici etkisi, Euro Bölgesi kaynaklı talep ve turizm gelirlerindeki yukarı yönlü eğilimle %13.6 büyüyen ihracat yanında, yavaşlayan iç taleple %16.7 daralan ithalat belirleyici oldu. Son olarak, dalgalı bir seyirle büyümenin düzeyinde belirleyici faktörlerden olan stok değişimleri ise GSYH'yi %5.6 puan düşürdü. İktisadi faaliyet kollarına göre, büyümeyi %0.4'er puan aşağı çeken inşaat ile mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri öne çıkarken, sektörlerin neredeyse tamamında performansın zayıfladığı gözlemlendi. 3. çeyrek büyümesini sırasıyla %1.0 ve %0.1 puan yükselten hizmetler ve tarım bu duruma istisna sektörler oldu.

• Sonuç olarak, bu yılın ilk yarısındaki özel tüketimi ve yatırımı destekleyici mali tedbirlere ve artan yatırım harcamasına dayalı güçlü büyüme, yerini 3. çeyrekte tüketici & yatırımcıların daha sakıncan hareket etmesini de beraberinde getiren finansal dalgalanmaya ve buna bağlı ekonomi politikalarında sıkılaştırmaya bağlı olarak iç talepte hızlı bir ivme kaybına bıraktı. Diğer taraftan, net ihracatın büyümeye katkısı ciddi ölçüde pozitif olmasına rağmen, iç talepteki zayıflığı ve stokların kullanımı kaynaklı gerilemeyi karşılamada yetersiz kaldı.

	2017			2018		
	3Ç	4Ç	Yıllık	1Ç	2Ç	3Ç
Hanehalklarının Tüketimi	6.1%	3.8%	3.7%	5.6%	3.8%	0.7%
Devletin Tüketim Harcamaları	0.9%	0.9%	0.7%	0.5%	1.0%	0.9%
Sabit Sermaye Oluşumu	3.7%	2.0%	2.3%	2.3%	1.3%	-1.1%
Stok Değişimleri	0.4%	3.8%	0.6%	2.3%	-1.8%	-5.6%
Net İhracat	0.3%	-3.2%	0.1%	-3.5%	0.9%	6.7%
İhracat (Eksi) İthalat	3.3%	5.1%	2.4%	3.6%	0.0%	-3.8%
GSYH	11.5%	7.3%	7.4%	7.2%	5.3%	1.6%

Kaynak: TÜİK, ING Bank

	2017			2018		
	3Ç	4Ç	Yıllık	1Ç	2Ç	3Ç
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0.5%	0.3%	0.3%	0.1%	-0.1%	0.1%
Sanayi	2.7%	1.9%	1.8%	1.7%	0.8%	0.1%
İnşaat	1.4%	0.5%	0.7%	0.5%	0.1%	-0.4%
Hizmetler	4.5%	2.1%	2.4%	2.4%	2.0%	1.0%
Bilgi ve iletişim	0.4%	0.4%	0.3%	0.2%	0.2%	0.1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	-0.2%	0.1%	0.2%	0.1%	0.6%	0.3%
Gayrimenkul faaliyetleri	0.2%	0.2%	0.2%	0.3%	0.0%	0.2%
Mesleki, idari ve destek hizmet	0.8%	0.7%	0.6%	0.7%	-0.1%	-0.4%
Kamu yönetimi, eğitim, insan s:	0.3%	0.5%	0.3%	0.5%	1.2%	0.9%
Diğer hizmet faaliyetleri	0.2%	0.2%	0.1%	0.2%	0.1%	0.0%
Sektörler toplamı	10.4%	7.0%	6.9%	6.6%	4.8%	1.6%
Vergi-sübvansiyon	1.1%	0.4%	0.5%	0.7%	0.5%	0.0%
GSYH	11.5%	7.3%	7.4%	7.2%	5.3%	1.6%

Kaynak: TÜİK, ING Bank

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan   Bař Ekonomist   + 90 212 329 0751   muhammet.mercan@ingbank.com.tr

AÇIKLAMA:

Bu yayının, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).